

На основу чл. 39. и 82. Закона о локалној самоуправи Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 97/16, 36/19, и 61/21) и чл. 27. и 50. Статута града Зворник - пречишћен текст („Службени гласник града Зворник“, број: 5/17), Скупштина града Зворник на 14. редовној сједници, одржаној 14. септембра 2022. године, донијела је

ЗАКЉУЧАК

о усвајању Извјештаја о остварењу Плана имплементације Стратегије интегрисаног развоја града зворник за за 2021. годину

1. Усваја се Извјештај о остварењу Плана имплементације Стратегије интегрисаног развоја града Зворник за за 2021. годину.
2. Овај закључак ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику града Зворник".

Број: 01-022-120/2022
14. септембар 2022. године
Зворник

ПОТПРЕДСЈЕДНИК
СКУПШТИНЕ ГРАДА
Синиша Мијатовић

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОСТВАРЕЊУ ПЛАНА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ
СТРАТЕГИЈЕ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА ГРАДА ЗВОРНИК
ЗА 2021. ГОДИНУ**

САЖЕТАК

Извјештај о остварењу годишњег Плана имплементације Стратегије интегрисаног развоја града Зворник за период 2018-2027. година има за циљ да омогући доношење ефикасних и ефективних одлука у вези са реализацијом стратешких приоритета у областима економског развоја, друштвеног развоја и заштите животне средине те девет секторских и три стратешка циља.

Планом имплементације за 2021-2023. годину је било обухваћено 59 пројекта. Планирано је да се за њихову реализацију утроши 81.978.100 КМ¹ и то 9.254.100 КМ (11,28) из буџета и 72.724.000 КМ (88,72) из вањских извора.

Планом за 2021. годину је било предвиђено провођење активности на реализацији 56 пројекта у вриједности од 27.307.100 КМ. То значи да је планирано да се ради на 94,91% пројекта и да се утроши 33,31% средстава из трогодишњег плана. Овакав однос броја пројекта и утрошка средстава се десио због тога што је у 2021. години требало предузети припремне радње за инфраструктурне пројекте велике вриједности.

Међу датих 56 пројекта је било 49 раније започетих и 7 нових. Од наведених 27.307.100 КМ, 3.994.100 КМ (14,63%) је било планирано да се издвоји из буџета, а 23.313.000 КМ (85,37%) да се обезбједи из вањских извора.

Међутим, рађено је на реализацији укупно 41 пројекта и утрошено је 15.504.422,66 КМ од којих је 1.661.475,57 КМ (10,72%) било из буџета, а 13.842.947,09 (89,28%) из вањских извора. То значи да су провођене активности на 73,21% пројекта и да је утрошено 56,78% средстава из годишњег плана.

Истовремено су код ентитетских органа власти резервисана или су из кредита и донаторских извора обезбјеђена средства за финансирање инфраструктурних радова у оквиру реализације седам пројекта². С обзиром да је било рачунато да ће се из ових извора повући најмање 8.500.000,00 КМ, очекивало се да ће минимални проценат реализације бити 81%. Међутим, у условима опоравка од епидемије вируса корона, израда пројектно-техничке документације и/или извођење грађевинских радова су се одвијали споријим темпом па је због тога дошло до одлагања повлачења средстава и мање финансијске реализације.

Важно је да је при томе настављен тренд смањења учешћа буџетских средстава на рачун учешћа донаторских средстава у структури укупног износа утрошених средстава – планирани однос је био 14,63% према 85,37%, а остварени је 10,72% према 89,28%.

Са аспекта стратешких приоритета и циљева, најзначајнији су били следећи пројекти:

1. Развој пословне зоне Јадар – ради коначног рјешавања имовинско-правних односа и усклађивања евиденција о непокретностима, настављен поступак Појединачног излагања на јавни увид података и утврђивања права на непокретностима; један нови привредни субјекат ушао у пословну зону, а два правна лица обновила уговоре о закупу пословних просторија.
2. Привлачење инвеститора у пословну зону Инжењеринг – седам привредних субјеката врши изградњу и уређење пословних објеката тако да се овај пројекат сматра завршеним.
3. Додјела подстицаја привредним субјектима - Градска управа Зворник и ЈУ Завод за запошљавање РС, Филијала Зворник подржали 172 правна лица и предузетника од којих су 4 нова инвеститора.
4. Стварање и сертификација повољног пословног окружења (БФЦ) – испуњено 90,26% захтјева стандарда и добијен сертификат за повољно пословно окружење.
5. Реконструкција постојећег и изградња новог блока ЈЗУ Болница Зворник – у старом блоку реконструисана сва болничка одјељења и настављени радови на изградњи новог блока.
6. Доградња амбуланте у Брањеву – дограђено 180m² и створени услови за пружање три нове услуге примарне здравствене заштите у амбуланти у Брањеву становницима ове и гравитирајућих седам мјесних заједница.
7. Реконструкција главног објекта Дома здравља – завршени радови на реконструкцији главног објекта и унапређени услови за пружање услуга и остваривања права у области примарне здравствене заштите.

¹ Наведени износ представља 62,82% укупне вриједности датих 59 пројекта (130.525.000 КМ).

² Пројекти "Реконструкција постојећег и изградња новог блока Болнице", "Изградња објекта за потребе Окружног и Привредног суда, Правобранилаштва и Тужилаштва", "Изградња зграде за потребе Градске управе",

8. Унапређење капацитета потребних за рад ЈУ Центар за социјални рад – купљено 300 m² пословног простора, започето опремање.
9. Затварање колективних центара – израђена и усвојена Стратегија развоја социјалног становања у граду Зворнику за период 2021-2031. година; изграђен објект социјалног становања са 37 стамбених јединица.
10. Изградња водовода Пилица-Локањ – завршена прва фаза пројекта; изграђено 290 кућних прикључака.
11. Наставак изградње канализационе мреже у МЗ Брањево – урађено 10,5 km канализационе мреже са 875 прикључака; започета израда пројектно-техничке документације за пречистач.

Када су у питању секторски циљеви, поред ових пројеката важно је поменути још редовне мјере подстицаја за развој пољопривредне производње (пластеничка производња, вишегодишњи засади воћа, производња млијека и меса), као и активности које су провођене у оквиру пројеката унапређења туристичке инфраструктуре и супраструктуре на Зворничком језеру и развоја руралног туризма у Кисељаку. Ту је и пројекат унапређења капацитета Професионалне ватрогасне јединице уз мјере унапређивања материјално техничких услова у основним школама, опремања средњих школа те изградње, опремања и реконструкције игралишта и затворених терена. Њима треба додати и мјере енергетске ефикасности на школским објектима, али и пројекте изградње рециклажног дворишта, санације и рекултивације депоније Тилић Ада, изградње пречистача у Табанцима, итд.

На основу тога се може закључити да је остварен изузетан напредак у погледу унапређења амбијента за инвестиције (секторски циљ 1.1) и развоја пољопривредне производње (секторски циљ 1.2), али и у области туризма (секторски циљ 1.3) иако је реализација најзначајнијих пројеката тек започела или је планирана за наредни период.

Предузети су значајни кораци ка унапређивању доступности и квалитета услуга из области управе, социјалне и здравствене заштите (секторски циљ 2.1). Настављен је континуитет улагања у унапређивање услова за развој формалног и неформалног образовања (секторски циљ 2.2), као и културних и спортских дјелатности (секторски циљ 2.3).

Већих промјена није било ни у секторима енергетски одрживог развоја (секторски циљ 3.1) и саобраћаја (секторски циљ 3.2), за разлику од сектора заштите животне средине у којем је дошло до мерљивог и видљивог унапређења квалитет и доступност комуналних услуга (секторски циљ 3.3).

Ове закључке подржавају макроекономски показатељи развоја. Они између осталог говоре да је у 2021. години било 9.564 (17,58%) запослених и 3.894 (7,16%) незапослених. Ако се узме у обзир да је у 2020. години било 9.531 (17,51%) запослених и 4.278 (7,86%) незапослених, то значи да је 2021. године дошло до повећања броја запослених за 33 или за 0,3% у односу на претходну годину, а да је број незапослених смањен за 384 или 9% у односу на претходну годину. То је пратило повећање просјечне нето плате запослених (са 956 KM на 1.004 KM), као и број предузећа на 1.000 становника (са 20,65 на 21,18). Поред тога, покривеност домаћинства са приступом води је повећан са 65% на 66,6% док је покривеност домаћинства одвозом отпада повећана са 60% на 65,26%.

1. УВОД

Стратегија интегрисаног развоја града Зворник за период 2018-2027. година (у даљем тексту: Стратегија) је израђена уз подршку заједничког пројекта Владе Швајцарске и Развојног програма Уједињених нација (УНДП) у БиХ под називом „Пројекат интегрисаног локалног развоја (ИЛДП)“.

Процес израде Стратегије оперативно је водио Развојни тим који је именован Рјешењем број 02-052-1-545/17 од 21.09.2017. године. У процесу су учествовале три секторске радне групе (за локалну економију, за друштвени развој и за заштиту животне средине) и Партнерска група као консултативно тијело које је састављено од представника јавног, приватног и цивилног сектора.

Стратегија је усвојена на 19. редовној сједници Скупштине града Зворник која је одржана 15.11.2018. године.

Саставни дио Стратегије је био План имплементације за 2018-2020. годину. Након њега је усвојен План имплементације за 2019-2021. годину, План имплементације за 2020-2022. годину, а затим и План имплементације за 2021-2023. годину. Ријеч је планским документима који

садрже детаљне податке о пројектима и мјерама који се реализују у текућој години те дају оквир за провођење тих и других пројеката и мјера у наредне двије године. План за 2021. годину је посебан дио у Плану имплементације за 2021-2023. годину (у даљем тексту: План имплементације).

У процесу израде ових докумената, који је водила Служба за јавне набавке, управљање развојем и међународну сарадњу, односно Одсјек за управљање развојем и међународну сарадњу, учествовале су све унутрашње организационе јединице Градске управе града Зворника, чланови Развојног тима и Партнерске групе.

Извјештај о остварености Плана имплементације (у даљем тексту: Извјештај) је припремила Служба за јавне набавке, управљање развојем и међународну сарадњу, односно Одсјек за управљање развојем и међународну сарадњу на основу података који су прикупљени од организационих јединица задужених за реализацију и/или праћење планираних пројеката и мјера, а уз кориштење Алата за праћење имплементације Стратегије (АПИС) и Табеле за праћење индикатора (СМИ).

Извјештај садржи квантитативне показатеље и квалитативни осврт на реализацију планираних пројеката и мјера у 2021. години, као и поуке и препоруке за наредни период.

2. ВИЗИЈА, СТРАТЕШКИ И СЕКТОРСКИ ЦИЉЕВИ РАЗВОЈА

2.1. Визија

Зворник - отворен и послован, град на води који спаја традицију и нове вриједности и пружа једнаке могућности за свакога.

2.2. Стратешки циљеви

Стратешки циљ 1: Унаприједити стање привреде за креирање и одрживост нових радних мјеста.

Стратешки циљ 2: Унаприједити квалитет друштвеног живота на подручју града Зворника.

Стратешки циљ 3: Одговорно управљање животном средином.

2.3. Секторски циљеви

Економски развој

Секторски циљ 1.1: Унаприједити амбијент за инвестиције.

Секторски циљ 1.2: Подстаћи развој пољопривреде на подручју града Зворника.

Секторски циљ 1.3: Унаприједити туристичку понуду града Зворника.

Друштвени развој

Секторски циљ 2.1: Унаприједити доступност и квалитет услуга из области управе, социјалне и здравствене заштите.

Секторски циљ 2.2: Побољшати доступност и квалитет формалног и неформалног образовања.

Секторски циљ 2.3: Обезбједити услове за развој културних и спортских дјелатности

Заштита животне средине

Секторски циљ 3.1: Обезбједити енергетски одржив развој и унаприједити систем управљања квалитетом ваздуха.

Секторски циљ 3.2: Унаприједити услове за несметано одвијање саобраћаја.

Секторски циљ 3.3: Унаприједити квалитет и доступност комуналних услуга.

3. КЉУЧНИ ПРИОРИТЕТИ И ФОКУСИ ЗА 2021. ГОДИНУ

Стратешки приоритети и фокуси Града Зворника за 2021. годину нису били значајно промјењени у односу на претходни период.

3.1. Кључни приоритети и фокуси економског сектора

Приоритети у економском сектору су били развој пословних зона и пружање техничке и финансијске подршке домаћим и страним инвеститорима приликом покретања и/или ширења пословања, суфинансирање запошљавања и самозапошљавања те давање финансијске и

нефинансијске подршке пољопривредницима који се баве повртларством, воћарством и сточарством као гранама са потенцијалом за развој.

3.2. Кључни приоритети и фокуси друштвеног сектора

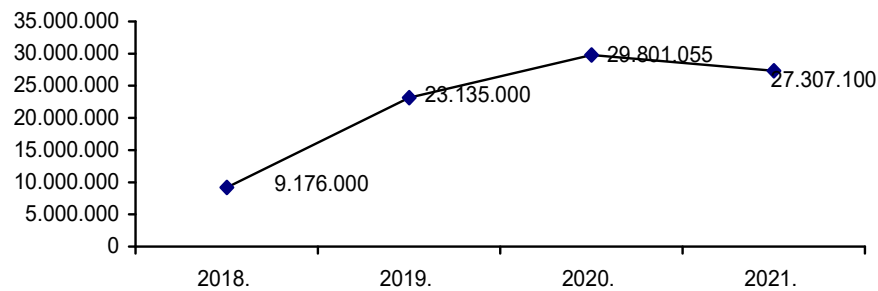
Фокус друштвеног развоја је био на унапријеђењу доступности и квалитета услуга из области управе, социјалне и здравствене заштите кроз изградњу објекта за потребе локалне управе и правосудних органа те доградњу и реконструкцију објекта примарне и секундарне заштите.

3.3. Кључни приоритети и фокуси сектора заштите животне средине

У сектору заштите животне средине, фокус је био на унапређењу квалитета и доступности комуналних услуга кроз изградњу водоводне и канализационе мреже те на уређењу ријечних корита Дрине и Хоче.

4. ПРЕГЛЕД ФИНАНСИЈСКОГ ОКВИРА

Планом имплементације је било обухваћено 59 пројеката од којих је из 16 економског сектора, 19 из друштвеног сектора и 24 из сектора заштите животне средине. Укупна вриједност ових пројеката је била 130.525.000 КМ. Процјењено је да је за њихову реализацију у периоду од 2021. године до 2023. године потребно обезбједити 81.978.100 КМ. При томе је планирано да се само у 2021. години издвоји 27.307.100 КМ. То је за 2.493.955 КМ или 8,36% мање од износа планираних средстава за 2020. годину, али је и даље за 4.172.100 КМ или 18,03% више него 2019. године.

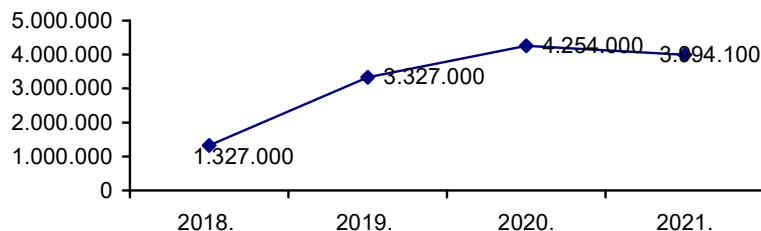

Слика 1. Однос укупно планираних средстава за 2018, 2019, 2020. и 2021. годину

Оваква пројекција је направљена због тога што је 2020. године завршено неколико инфраструктурних пројеката и што је за 2021. годину била планирана само припрема и/или извођење мањег дијела радова у оквиру осталих инфраструктурних пројеката. При томе се имала на уму и неизвјесност ситуације у вези са вирусом корона и резултата борбе са последицама епидемије.

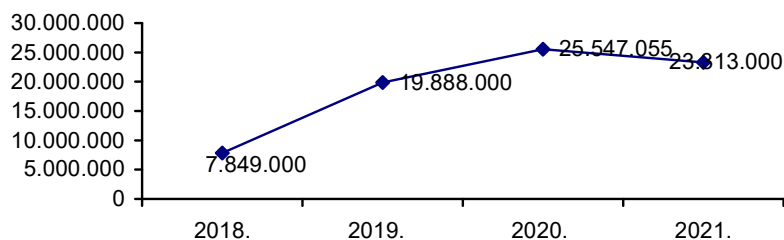
Од датих 27.307.100 КМ из буџета је требало обезбједити 3.994.100 КМ (14,63%), а из вањских извора 23.313.000 КМ (85,37%).

Гледајући буџетска средства, то је за 259.900 КМ или 6,10% мање него 2020. године, односно за 667.000 КМ или 20,04% више него 2019. године.

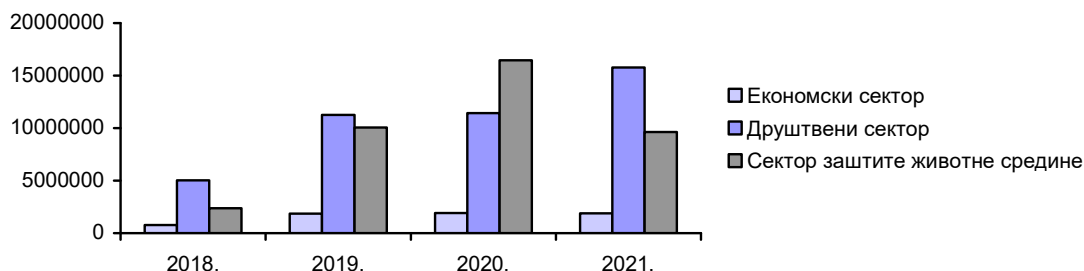
Слика 2. Однос планираних буџетских средстава за 2018, 2019, 2020. и 2021. годину

Посматрајући средства из вањских извора, то је за 2.234.055 КМ или 8,74% мање него 2020. године, односно за 3.425.000 КМ или 17,21% више него 2019. године

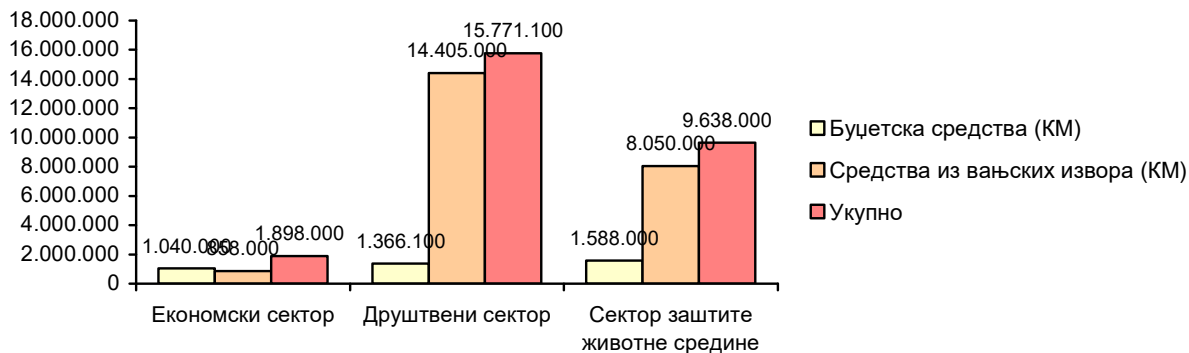
Слика 3. Однос планираних средстава из вањских извора за 2018, 2019, 2020. и 2021. годину

У секторском смислу, у 2021. години је за пројекте економског развоја планирано 1.898.000,00 КМ (6,95%), за пројекте друштвеног развоја 15.771.100,00 КМ (57,75%) и за пројекте заштите животне средине 9.638.000,00 КМ (35,3%). То значи да је највише средстава планирано за друштвени сектор, мање за сектор заштите животне средине и најмање за економски сектор. Тиме је направљена одређена промјена у односу на 2020. годину када је највише средстава планирано за сектор заштите животне средине, мање за друштвени сектор и најмање за економски сектор.

Слика 4. Однос планираних средстава по секторима за 2018, 2019, 2020. и 2021. годину

Ако се прати износ средстава по изворима у сва три сектора, види се да је 2021. године највише буџетских средстава било планирано за сектор заштите животне средине (1.588.000 КМ или 39,75%), мање за друштвени сектор (1.366.100 КМ или 34,63%) и најмање за економски сектор (1.040.000 КМ или 25,62%) те да је највише средстава из вањских извора било намјењено за друштвени сектор (14.405.000 КМ или 61,78%), мање за сектор заштите животне средине (8.050.000 КМ или 34,53%) и најмање за економски сектор (858.000 КМ или 3,68%).

Слика 5. Финансијска структура по секторима за 2021. годину

Ако се пак посматра унутрашњи однос буџетских средстава и средстава из вањских извора у укупним износима средстава за појединачне секторе, види се да је у економском сектору било нешто више буџетских средстава јер се кључни пројекти и мјере односе на редовну додјелу подстицаја привреди и пољопривреди; у друштвеном сектору је планирано много више средстава из вањских извора него из буџета због тога што обухвата инфраструктурне пројекте и мјере који се реализују из кредита или уз подршку јавних установа; у сектору заштите животне средине је иста ситуација као у друштвеном сектору мада је ту планирано нешто више буџетских, а значајно мање средстава из вањских извора него у друштвеном сектору јер је дио средстава из кредита и од јавних установа раније утрошен.

5. ПРЕГЛЕД ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРИОРИТЕТНИХ ПРОЈЕКТА И МЈЕРА У 2021. ГОДИНИ

5.1. Имплементација приоритетних пројеката и мјера у 2021. години

Као што је већ речено, у 2021. години је планирана реализација 56 пројеката. Међутим, реализовано је 41 (73,21%) пројекта од којих је пет (8,93%) завршено, а 36 (64,29%) је и даље у реализацији.

Табела 1. Статус планираних пројеката по секторима

Сектор	Број купно планираних пројеката	Потпуно и дјелимично реализованих пројеката		Потпуно реализованих пројеката		Дјелимично реализованих пројеката		Нису започети	
		Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
Економски сектор	16	15	93,75	2	12,5	13	81,25	1	6,25
Друштвени сектор	19	17	89,47	1	5,26	16	84,21	2	10,53
Сектор заштите животне средине	21	9	42,86	2	9,52	7	33,33	12	57,14
Укупно	56	41	73,21	5	8,93	36	64,29	15	26,79

У економском сектору 13 пројеката је и даље у реализацији, а два су завршена. У друштвеном сектору један пројекат је завршен, а 16 је у реализацији. Тај однос у сектору заштите животне средине је два према седам. Оваква ситуација одговара чињеници да пројекти економског развоја углавном имају карактер дугорочних мјера те да су највећи пројекти из области друштвеног развоја, а поготово пројекти из области заштите животне средине велики инфраструктурни пројекти који трају више година.

Ако се узме у обзир да је за имплементацију ових 56 пројеката планирано 27.307.100,00 КМ, а да је за реализацију датог 41 пројеката утрошено укупно 15.504.422,66 КМ долази се до податка да је укупни проценат финансијске реализације 56,78. То је последица успореног темпа израде пројектно-техничке документације и/или извођења радова у оквиру великих инфраструктурних пројеката и последице немогућности повлачења средстава обезбјеђених из кредита и од јавних установа, односно донатора.

Статусно гледано, на пет завршених пројеката је утрошено 553.697,63 КМ (2,03% у односу на укупни план или 3,57% у односу на укупну реализацију), док је за 36 дјелимично реализованих пројеката издвојено 14.950.725,03 КМ (54,75% у односу на укупни план или 96,43% у односу на укупну реализацију).

Табела 2. Финансијска реализација по секторима и статусу пројеката

Сектор	Вриједност планираних пројеката (КМ)	Потпуно и дјелимично реализовани пројекти		Потпуно реализовани пројекти		Дјелимично реализовани пројекти	
		КМ	%	КМ	%	КМ	%
Економски сектор	1.898.000,00	1.640.890,77	86,45	22.854,63	1,2	1.618.036,14	85,25
Друштвени сектор	15.771.100,00	10.479.958,35	66,45	251.766,00	1,6	10.228.192,35	64,85
Сектор заштите животне средине	9.638.000,00	3.383.573,54	35,11	279.077,00	2,9	3.104.496,54	32,21
Укупно	27.307.100,00	15.504.422,66	56,78	553.697,63	2,03	14.950.725,03	54,75

Секторски посматрано, највећи проценат финансијске реализације остварен у економском сектору (86,45%). Нешто мањи је у друштвеном сектору (66,45%), а најмањи у сектору заштите животне средине (35,11%).

Ако се ови подаци упореде са подацима за 2020. годину када је највеће остварење било у сектору заштите животне средине (79,64%), а затим у економском (68,94%) и друштвеном (40,89%), може се закључити да је у 2021. години дошло до раста реализације у економском сектору (на 86,45%) као и у друштвеном сектору (на 66,45%), али и пада у сектору заштите животне средине (на 35,11%).

Напретку у економском сектору допринјело је то што су у 2021. години успјешно релизована средства за подстицај привреди и пољопривреди, док је до наглог пада реализације у сектору заштите животне средине дошло из разлога што је одређени број великих инфраструктурних пројеката завршен 2020. године и што су такви преостали пројекти припремани и/или реализовани у мањем обиму током 2021. године.

То објашњава и зашто је укупан проценат финансијске реализације средњи (56,78%)³.

Табела 3. Структура планираних и реализованих средстава по секторима за 2021. годину

Сектор	Планирано	%	Реализовано	%
ЕКОНОМСКИ СЕКТОР				
Буџет	1.040.000,00	54,79	934.241,77	56,94
Вањски извори	858.000,00	45,21	706.649,00	43,06
Укупно	1.898.000,00		1.640.890,77	86,45
ДРУШТВЕНИ СЕКТОР				
Буџет	1.366.100,00	8,66	519.199,80	4,95
Вањски извори	14.405.000,00	91,34	9.960.758,55	95,05
Укупно	15.771.100,00		10.479.958,35	66,45
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ				
Буџет	1.588.000,00	16,48	208.034,00	6,15
Вањски извори	8.050.000,00	83,52	3.175.539,54	93,85
Укупно	9.638.000,00		3.383.573,54	35,11
УКУПНО СВА ТРИ СЕКТОРА				
Буџет	3.994.100,00	14,63	1.661.475,57	10,72
Вањски извори	23.313.000,00	85,37	13.842.947,09	89,28
Укупно	27.307.100,00		15.504.422,66	56,78

Када је у питању унутрашња структура планираних и реализованих средстава укупно, подаци из претходне табеле показују да је од планираних 27.307.100,00 КМ, 3.994.100,00 КМ (14,63%) било из буџета, а 23.313.000,00 КМ (85,37%) из вањских извора док је од укупно реализованих 15.504.422,66 КМ, 1.661.475,57 КМ (10,72%) било из буџета, а 13.842.947,09 КМ (89,28%) из вањских извора. То значи да је приликом реализације дошло да смањења учешћа буџетских средстава и повећања учешћа средстава из вањских извора у односу на план. Томе одговарају и кретања у унутрашњој структури планираних и реализованих средстава по секторима, осим у економском сектору гдје је ситуација обрнута.

5.2. Преглед имплементације приоритетних пројеката и мјера по секторима у 2021. години

5.2.1. Економски сектор

У сектору економског развоја је планирано 16 пројеката. Рађено је на реализацији 15 пројеката, а на једном пројекту није било активности.

За потребе реализације ових 16 пројеката је планирано 1.898.000,00 КМ од којих је 1.040.000,00 КМ (54,79%) из буџета, а 858.000,00 КМ (45,21%) из вањских извора.

За реализацију 15 (93,75%) пројеката је утрошено 1.640.890,77 КМ (86,45% у односу на план) од којих је 934.241,77 КМ обезбјеђено из буџета, а 706.649,00 КМ из вањских извора. Тих 934.241,77 КМ представља 89,83% планираних и 56,94% реализованих буџетских средстава док 706.649,00 КМ чини 82,36% планираних и 43,06% реализованих средстава из вањских извора.

Табела 4. Статус пројеката и финансијска структура планираних и реализованих средстава у економском сектору у 2021. години

Статус	Број пројеката	Укупна вриједност (КМ)	Из буџета		Из вањских извора	
			КМ	%	КМ	%
Планирано	16	1.898.000,00	1.040.000,00	54,79	858.000,00	45,21
Завршени и у реализацији	15	1.640.890,77	934.241,77	56,94	706.649,00	43,06
%	93,75	86,45	89,83		82,36	

Табела 5. Финансијска структура средстава утрошених на завршене и на пројекте у реализацији током 2021. године

Статус	Број пројеката	Износ средстава (КМ)	Из буџета	Из вањских извора
			КМ	КМ
Завршени пројекти	2	22.854,63	22.854,63	0
Пројекти у реализацији	13	1.618.036,14	911.387,14	706.649,00

Најзначајнији пројекти који су реализовани у 2021. години су:

³ Да су обезбјеђена и резервисана средства повучена и реализована, укупан проценат финансијске реализације је могао бити око 90%.

1. Развој пословне зоне Јадар – ради коначног рјешавања имовинско-правних односа и усклађивања евиденција о непокретностима, настављен поступак Појединачног излагања на јавни увид података и утврђивања права на непокретностима; један нови привредни субјекат ушао у пословну зону, а два правна лица обновила уговоре о закупу пословних просторија.
2. Привлачење инвеститора у пословну зону Инжењеринг – седам привредних субјеката врши изградњу и уређење пословних објеката тако да се овај пројекат сматра завршеним.
3. Додјела подстицаја привредним субјектима - Градска управа Зворник и ЈУ Завод за запошљавање РС, Филијала Зворник подржали 172 правна лица и предузетника од којих су 4 нова инвеститора.
4. Стварање и сертификација повољног пословног окружења (БФЦ) – испуњено 90,26% захтјева стандарда и добијен сертификат за повољно пословно окружење.
5. Унапређење пластеничке производње поврћа – реализован Програм подстицаја за развој пољопривредне производње у који је уврштена пластеничка производња, регистровано нових 19 пољопривредних газдинстава који се баве пластеничком производњом.
6. Подршка подизању вишегодишњих засада воћа – Градска управа Зворник је кроз реализацију Програма подстицаја за развој пољопривредне производње са 33.756,00 КМ подржала подизање засада, па у 2021. години имамо 4 нова произвођача малине и 45 произвођача коштицавог воћа. Постигнут годишњи обим производње коштицавог воћа од 5000 t.
7. Унапређење производње млијека - Градска управа Зворник је кроз реализацију Програма подстицаја за развој пољопривредне производње подржала производњу млијека са укупно 83.800,00 КМ што је на нивоу 2020.године. Укупан број музних грла 1800.
8. Унапређење производње меса - Ријеч је о вишегодишњем пројекту чијој реализацији је допринијела додјела подстицаја за производњу и тов говеда и свиња у укупном износу од 191.000,00 КМ. Произведено је 594.550 kg јунећег и 417.600 kg свињског меса.
9. Развој туристичке инфраструктуре и супраструктуре на Зворничком језеру – Туристичка организација града Зворника поставила информативне табле и знакове; регистровано 16 лежајева у објектима за одмор.
10. Развој руралног туризма у Кисељаку уз кориштење здравствене функције мјеста – Град Зворник уз подршку Министарства трговине и туризма Републике Српске, поставио три излетничка павиљона.
11. Увођење новог туристичког производа у области активног туризма-планинарење и пјешачење – Град Зворник уступио на кориштење школски објекат у Лијешњу планинарским удружењима „Младост“ и „Корак“; започети радови на претварању школског објекта у планинарски дом; очишћена и маркирана једна планинарска стаза.

Поред свега овог, редовно су организовани састанци Привредног савјета Града Зворника који је разматрао сва питања од значаја за развој и покренуо више иницијатива за унапређење стања у области привреде.

Започета је реализација ИМПАКТ инкубатора пословних идеја чији циљ је пружање стручне и финансијске подршке предузетницима те је формиран Савјет за образовање и запошљавање Града Зворника и донијет Акциони план образовања и запошљавања за период 2021-2023. година.

Успостављена је сарадња са ФАО и предложена израда Стратегије развоја пољопривреде.

5.2.2. Друштвени сектор

У сектору друштвеног развоја је планирано 19 пројекта, а рађено је на 17 пројеката од којих је један у цјелости завршен.

За потребе реализације ових 19 пројеката је планирано 15.771.100,00 КМ од који је 1.366.100,00 КМ (8,66%) из буџета, 14.405.000,00 КМ (91,34%) из вањских извора.

За реализацију 17 (89,47%) пројеката утрошено је 10.479.958,35 КМ (66,45% у односу на план) од чега је 519.199,80 КМ обезбјеђено из буџета, а 9.960.758,55 КМ из вањских извора. Датих 519.199,80 КМ представља 38% планираних и 4,95% реализованих буџетских средстава док наведених 9.960.758,55 КМ чини 63,16% планираних и 95,05% реализованих средстава из вањских извора.

Табела 6. Статус пројеката и финансијска структура планираних и реализованих средстава у друштвеном сектору у 2021. години

Статус	Број пројеката	Укупна вриједност	Из буџета		Из вањских извора	
		КМ	КМ	%	КМ	%
Планирани	19	15.771.100,00	1.366.100,00	8,66	14.405.000,00	91,34
Завршени и у реализацији	17	10.479.958,35	519.199,80	4,95	9.960.758,55	95,05
%	89,47	66,45	38,00		69,15	

Табела 7. Финансијска структура средстава утрошених на завршене и на пројекте у реализацији током 2021. године

Статус	Број пројеката	Износ средстава	Из буџета	Из вањских извора
		КМ	КМ	КМ
Завршени пројекти	1	251.766,00	85.960,00	165.806,00
Пројекти у реализацији	16	10.228.192,35	433.239,80	9.794.952,55

Најзначајнији пројекти који су завршени и реализовани током 2021. године су:

1. Реконструкција постојећег и изградња новог блока ЈЗУ Болница Зворник – у старом блоку реконструисана сва болничка одјељења и настављени радови на изградњи новог блока.
2. Доградња амбуланте у Брањеу – дограђено 180m² и створени услови за пружање три нове услуге примарне здравствене заштите у амбуланти у Брањеу становницима ове и гравитирајућих седам мјесних заједница.
3. Унапређење капацитета потребних за рад ЈУ Центар за социјални рад – купљено 300 m² пословног простора, започето опремање.
4. Затварање колективних центара – израђена и усвојена Стратегија развоја социјалног становања у граду Зворнику за период 2021-2031. година; изграђен објект социјалног становања са 37 стамбених јединица.
5. Унапређење капацитета Професионалне ватрогасне јединице – набављено једно ватрогасно возило, термовизијска камера, лед блинкери и интервенцијска униформа.
6. Унапређење материјално техничких услова у основним школама – током године набављан намјештај и информатичка опрема за четири основне школе, као и видео надзор за једну основну школу.
7. Опремање средњих школа савременим дидактичким средствима – током године набављана савремена дидактичка средства за двије средње школе.
8. Изградња, опремање и реконструкција игралишта и затворених терена за лопташке, борилачке и базичне спортове – изграђена заштитна ограда око игралишта код ТШЦ, урађени фасадерски и лимарски радови на фискултурној сали у Рођевићу, завршена изградња фискултурних сала у Крижевићима и Тршићу, замјењено 519 столица у РСЦ, одржано 12 званичних спортских догађаја; закупљено 2.600 термина у затвореним спортским теренима.

Поред тога, започета је реализација пројекта „Паметни градови-ка дигиталној трансформацији градова у БиХ“ који проводе БИТ Алијанса, ДВЦ и Ланако уз подршку ГИЗ-а. Кроз пројекат се проводе активности који доприносе унапређењу квалитета и доступности услуга органа управе и комуналних предузећа. Интервенције се односе на поље заштите личних података, отварање скупова података, процјену спремности за дигиталну трансформацију, израду Мапе пута дигиталне трансформације и мобилне апликације „Грађанска патрола“.

5.2.3. Сектор заштите животне средине

У сектору заштите животне средине планиран је 21 пројекат, а рађено је на девет пројеката од којих су два у потпуности завршена.

За потребе реализације овог 21 пројекта је планирано 9.638.000,00 КМ од којих је 1.588.000,00 КМ (16,48%) из буџета, а 8.050.000,00 КМ (83,52%) из вањских извора.

Рађено је на реализацији девет (42,86%) пројеката и утрошено је 3.383.573,54 КМ (35,11% у односу на план) од којих је 208.034,00 КМ обезбјеђено из буџета, а 3.175.539,54 КМ из вањских извора. Тих 208.034,00 КМ је 13,10% од планираних и 6,15% од реализованих буџетских средстава док је датих 3.175.539,54 КМ 39,45% од планираних и 93,85% од реализованих средстава из вањских извора.

Табела 8. Статус пројеката и финансијска структура планираних и реализованих средстава у сектору заштите животне средине

Статус	Број пројеката	Укупна вриједност (КМ)	Из буџета		Из вањских извора	
			КМ	%	КМ	%
Планирани	21	9.638.000,00	1.588.000,00	16,48	8.050.000,00	83,52
Завршени и у реализацији	9	3.383.573,54	208.034,00	6,15	3.175.539,54	93,85
%	42,86	35,11	13,10		39,45	

Табела 9. Финансијска структура средстава утрошених на завршене и на пројекте у реализацији током 2021. године

Статус	Број пројеката	Износ средстава	Из буџета	Из вањских извора
		КМ	КМ	КМ
Завршени пројекти	2	279.077,00	179.077,00	100.000,00
Пројекти у реализацији	7	3.104.496,54	28.957,00	3.075.539,54

Најзначајнији пројекти који су завршени и реализовани током 2021. године су:

1. Реконструкција главног објекта Дома здравља – завршени радови на реконструкцији главног објекта и унапређени услови за пружање услуга и остваривања права у области примарне здравствене заштите.
2. Провођење мјера енергетске ефикасности на школским објектима - реконструисан топлотод у школи у Козлуку; постављено 64,5 m² столарије у школама у Козлуку, Рођевићу и Челолеку; реконструисано 387 m² крова на школи у Рођевићу; постављен 81 m² термо изолације у школама у Рођевићу и Снагову.
3. Изградња водовода Пилица-Локањ – завршена прва фаза и изграђено 290 кућних прикључака; аплицирано за другу фазу.
4. Наставак изградње канализационе мреже у МЗ Брањево – урађено 10,5 km канализационе мреже са 875 прикључака; започета израда пројектно-техничке документације за пречистач.
5. Изградња пречистача у Табанцима – обезбјеђена грант и кредитна средства.
6. Уређење обалоутврде корита ријеке Дрине између ушћа ријека Хоче и Сапне – урађена пројектно-техничка документација.
7. Изградња рециклажног дворишта – завршена изградња рециклажног дворишта у АД „Водовод и комуналије“.
8. Санација и рекултивација депоније Тилић Ада – обезбјеђена средства и расписана јавна набавка услуге израде Студије стања животне средине на локацији депоније Тилић Ада.

Поред овога, Град Зворник је корисник у ИПА пројекту „Унапређење капацитета јавних служби за управљање отпадом у прекограничном региону“ који реализују ЈНУ Институт за заштиту и екологију Републике Српске са Покрајинским секретаријатом за просторно планирање и заштиту животне средине, Министарством за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске и Републичком управом за инспекцијске послове. Поред обука, предвиђена је и набавка опрема те израда апликације за пријаву дивљих депонија.

Овдје је веома важно још једном поменути пројекат „Паметни градови-ка дигиталној трансформацији градова у БиХ“ јер се односи и на унапређење квалитета и доступности комуналних услуга, односно предвиђа израду апликације „Грађанска патрола“ која омогућава пријаву свих комуналних проблема 24/7.

5.3. Кључни резултати и остварени напредак у 2021. години

На основу свих прикупљених и обрађених података о реализацији пројеката у извјештајном периоду, може се закључити да су резултати видљиви прије свега у области привреде и пољопривреде, здравствене и социјалне заштите те комуналних услуга.

5.3.1. Економски развој

Секторски циљ 1.1: Унаприједити амбијент за инвестиције

Планирано је да се до 2022. године број привредних субјеката повећа за 15% у односу на 2016. годину. Према подацима Републичког завода за статистику, 2016. године је било 841, а 2020. године 970 привредних субјеката (привредна друштва и предузетници) што је већ за 15,33% више него 2016. године.

С обзиром да Републички завод за статистику објављује податке за претходну годину тек крајем текуће године, за процјену стања у 2021. години су се користили подаци Агенције за посредничке, информатичке и финансијске услуге (АПИФ) и Одјељења за привреду и друштвене дјелатности.

По њима је на дан 31.12.2019. године било 1.160 што је за чак 38% више од 2016. године, док је на дан 31.12.2020. године било 1.118 привредних субјеката што је за 33% више него 2016, а 2021. године је било 1.144 привредна субјекта што је за 36% више него 2016. године.

Међутим то нису подаци који су кориштени приликом одређивања базне вриједности па за доношење коначног закључка треба сачекати објављивање истоврсних података у Статистичком годишњаку, односно у публикацији Градови и општине Републичког завода за статистику. С обзиром да је циљана вриједност достигнута већ 2020. године и да се на основу тренда података из АПИФ-а и Одјељења за привреду и друштвене дјелатности може очекивати даљи раст, слободно се може рећи да је овај очекивани секторски исходи остварен.

Други очекивани секторски исход је да се до 2022. године запосли 600 нових радника. При томе је одређено да се број новозапослених рачуна као разлика између броја запослених у извјештајној и базној 2016. години. С обзиром да је 2016. године било 8.893, а 2021. године 9.564 запослених та разлика износи 671 па се може рећи да је и овај очекивани секторски исходи остварен.

Секторски циљ 1.2: Подстаћи развој пољопривреде на подручју града Зворника

Мјере подршке подизању вишегодишњих засада воћа, пластеничке производње поврћа, унапријеђења производње млијека и меса, те едукације и подршке учешћу пољопривредних произвођача на сајмовима, континуирано се проводе и доприносе повећању броја газдинстава и обима производње у области повртларства, воћарства и сточарства.

Први очекивани секторски исход је био да се до 2022. године број пољопривредних газдинстава повећа за 50% у односу на 2016. годину. Тренд раста је био присутан све до 2020. године када је било 1.137 пољопривредних газдинстава што је чак за 130% више него 2016. године. До тада су у број пољопривредних газдинстава убрајана сва газдинства која су прошла кроз евиденцију АПИФ-а. Од 2021. године се рачуна само на газдинства која су до 31.03. текуће године обновила регистрацију и њихов број је 321. Да би се проценила оствареност овог исхода, потребно је ревидирати података за 2016. годину, али се на основу трендова кретања ранијих података свакако може претпоставити да је и овај секторски исход остварен.

У извјештајном периоду је произведено 594.550 кг јунећег и 417.600 кг свињског меса. Музних грла је било 1.800. Годишња производња коштичавог воћа која је достигла обим од 5.000 тона. Регистровано је 19 пољопривредних газдинстава која се баве пластеничком производњом. С обзиром да се овдје ради о вишегодишњим пројектима и мјерама који ће се водити и сваке наредне године уз додјелу подстицаја за унапријеђење пластеничке производње поврћа, органске производње поврћа и воћа те давање подршке за изградњу капацитета за складиштење и чување поврћа и воћа, реално је очекивати да до 2022. године, упркос свим осцилацијама на тржишту пољопривредних производа, обим производње у области повртларства, воћарства и сточарства буде повећан за 20%, односно да секторски исход буде остварен.

Секторски циљ 3: Унаприједити туристичку понуду града Зворника

У вријеме епидемије вируса корона највише је погођен сектор туризма, али током 2021. године долази до опоравка и ситуација у области туризма се почела поправљати. На то указују број ноћења туриста и приходи од боравишне таксе.

Године 2021. године је остварено 22.413 ноћења што је дупло више него 2020. године (10.708) и скоро пет пута више него 2016. године (4.648). Истовремено је остварен приход од боравишне таксе у износу од 33.215 КМ што је за 96% више него 2020. године (16.938 КМ) и скоро четири пута више него 2016. године (9.815 КМ). Један од разлога оваквог повећања у односу на 2016. годину је отварање нових смјештајних капацитета. При томе, из године у годину долази до продужења боравка туриста у Зворнику. Процјењује се да на то првенствено утиче дуже задржавање оних који долазе из пословних разлога.

На основу ових података се са сигурношћу може рећи да су сви секторски исходи у области туризма остварени.

На основу свих наведених и других доступних података, може се процијенити оствареност исхода на нивоу стратешког циља 1: Унаприједити стање привреде за крирање и одрживост нових радних мјеста.

Привредни субјекти са подручја града Зворника су 2016. године инвестирали 24.715.000 КМ, 2019. године 43.686.000 КМ, а 2020. године 28.179.000 КМ у стална средства. То значи да се очекивани исход⁴ остварује готово на годишњем нивоу. Подаци за 2021. годину још увијек нису доступни.

Број запослених у 2016. години је био 8.893, а у 2021. години 9.564 што значи да је остварено повећање од 7,5%. С обзиром да већ долази до опоравка привреде од негативних ефеката епидемије вируса корона и да је најављен долазак нових инвеститора, може се очекивати да ће се до краја планског периода број запослених повећати за планираних 15%.

Просјечан износ бруто плате у 2016. години је био 1.321,00, а у 2021. години 1.546,00 КМ. То значи да је просјечан износ бруто плате већи за 17%. Тиме је остварен трећи очекивани стратешки исход⁵.

Приход привредних субјеката се прати од 2020. године када је износио је 714.413.525,00 КМ. Ове године је повећан на 896.631.997,00 КМ што је за 182.218.472 КМ или 25,5% више него претходне године. Иако подаци за 2016. годину нису доступни, на основу наведеног се може закључити да је и овај стратешки исход остварен.

5.3.2. Друштвени развој

Секторски циљ 2.1: Унаприједити доступност и квалитет услуга из области управе, социјалне и здравствене заштите

У 2021. години су настављени раније започети пројекти који треба да доведу до повећања задовољства корисника услуга здравствене и социјалне заштите. Ту се прије свега мисли на реконструкцију постојећег и изградњу новог блока ЈЗУ Болница Зворник, доградњу амбуланте у Брањеву, унапређење капацитета ЈУ Центар за социјални рад и изградњу објекта социјалног становања.

Реализација свих ових пројеката ће сигурно допринети већој доступности и квалитету услуга здравствене и социјалне заштите, али да би се утврдило у којој мјери, потребно је што прије провести испитивање задовољства корисника услуга здравствене и социјалне заштите чији резултати ће служити као полазна вриједност.

Раније су створени формално-правни услови за реализацију пројекта који се односи на изградњу објекта за потребе Окружног и Привредног суда, Тужилаштва и Правобранилаштва⁶. Затворена је финансијска конструкција, али изградња још увијек није започела. Очекује се да се то деси 2022. године и да ће се тако повећати број организационих јединица републичких институција у Зворнику, као и број запослених у њима и уопште, односно да ће се омогућити рјешавање спорова из надлежности окружних и привредних судова, Правобранилаштва и Тужилаштва у Зворнику.

Током 2021. године је настављен рад на унапређењу капацитета Градске управе. Раније је донијета одлука о кредитном задужењу и урађена је пројектно-техничка документација за изградњу нове зграде Градске управе. Интернет страница је редовно одржавана и попуњавана новим садржајима. Поред одржавања рачунарских програма и софтвера, вршена је набавка компјутерске опреме. Започета је реализација пројекта „Паметни градова – ка дигиталној трансформацији градова у БиХ“. Због свега тога се може очекивати да до краја планског периода задани пројектни и секторски резултати буду остварени.

Секторски циљ 2.2: Побољшати доступност и квалитет формалног и неформалног образовања

Константна улагања у школске објекте сигурно доприносе повећању броја ученика и наставника који су задовољни хигијенским и материјално-техничким условима. Да би се знало колико је то

⁴ До 2027. године реализовано 30.000.000 КМ домаћих и страних инвестиција.

⁵ До 2027. године износ бруто плате повећан за 10% у односу на 2016. годину.

⁶ Усвојен је Закон о Правобранилаштву Републике Српске (Службени гласник Републике Српске, број 7/18) и донијета Одлука о кредитном задужењу Градске управе у ту сврху.

повећање и да ли у довољној мјери доприноси остваривању очекиваног секторског исхода⁷, неопходно је да се проведе анкетирање чији резултати ће бити приказани у наредном годишњем извјештају о реализацији Стратегије.

Планирано је смањење броја незапослених особа на евиденцији Филијале ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске у Зворнику за 10% у односу на 2016. годину. С обзиром да је постигнуто смањење за 17,20%, може се рећи да је овај секторски исход већ остварен.

Секторски циљ 2.3: Обезбједити услове за развој културних и спортских дјелатности

Очекује се да се до 2022. године најмање 40% средстава потребних за функционисање установа и организација културе и спорта обезбјеђује из њихових сопствених и других ванбуџетских извора те да се број програмских културних и умјетничких садржаја, као и број чланова спортских клубова и рекреативаца повећа за 30% у односу на 2016. годину.

Након завршетка епидемије вируса корона и набавке опреме за биоскоп, односно изградње и реконструкције спортских терена, кроз посебан ангажман културних и спортских установа и организација, значајно је повећан број програмских културних и умјетничких садржаја, као и број чланова спортских клубова.

Потребно је наставити са реализацијом започетих и што прије започети провођење осталих пројеката, нарочито оних из области културе, како би се до краја планског периода могли остварити на почетку наведени секторски исходи.

Реализација циљева из сектора друштвеног развоја треба да допринесе испуњавању стратешког циља 2, односно унапријеђењу квалитета друштвеног живота на подручју града Зворника које се огледа у смањивању износа социјалних давања по глави становника за 5%, повећању броја запослених кроз пројекте цјеложивотног образовања и учења за 10%, повећању броја корисника и посјетилаца установа и организација културе и спорта за 50% у односу на 2016. годину и повећању задовољства грађана услугама органа управе за 10% у односу на 2018. годину.

У 2021. години је започета реализација важних пројеката из области управе, социјалне заштите и образовања те завршено провођење великих пројеката из области спорта, тако да ће њихови ефекти бити видљиви у наредном периоду.

5.3.3. Заштита животне средине

Секторски циљ 3.1: Обезбједити енергетски одржив развој и унаприједити систем управљања квалитетом ваздуха

Од пет планираних пројекта који се односе на провођење мјера енергетске ефикасности у јавним објектима, реализована су два. Тачније, завршен је пројекат „Реконструкција и провођење мјера енергетске ефикасности ЈЗУ Дом здравља“ и настављена су улагања у школске објекте. С обзиром да се први пројекат односи на један од највећих јавних објеката и да су улагања у остале објекте константна, њихови резултати ће допринети остварењу секторских исхода, односно смањењу трошкова за електричну енергију и гријање и то у укупном проценту већем од очекиваног (10%).

С обзиром да је постављање станица за мјерење квалитета ваздуха пролонгирано за 2022. годину, подаци о концентрацији примарних загађивача у ваздуху и остварености овог секторског исхода још увијек нису доступни.

Секторски циљ 3.2: Унаприједити услове за несметано одвијање саобраћаја

Процењује се да је просјечан годишњи дневни саобраћај на мрежи путева остао на истом нивоу. Завршено је обиљежавање паркинг мјеста у граду, али није још увијек успостављен систем наплате паркинга, па самим тим није било ни прихода у буџету Града од наплате паркинга који би требало да служе за мјерење остварености исхода⁸ секторског циља 3.2.

⁷ До 2022. године 70% ученика и наставника задовољно хигијенским и материјално-техничким условима у основним и средњим школама.

⁸ До 2022. године повећан број возила у јединици времена (1 сат) који могу да пређу путни профил без застоја за 10% у односу на 2016. годину. До 2022. године повећан приход у буџету Града од наплате паркинга за 50.000 КМ на годишњем нивоу у односу на 2016. годину.

Секторски циљ 3.3: Унаприједити квалитет и доступност комуналних услуга

Током 2021. године завршена је прва фаза пројекта „Изградње водовода Пилица-Локањ“, започета је израда пројектно-техничке документације Ораовац-Крижевићи (водовод Запад), а у оквиру пројекта „Ревизија програма санитарне заштите и елабората о квалитету и резервама подземних вода и изворишта“ израђен је Елаборат о зонама санитарне заштите изворишта Сопотник. С обзиром да је до сада омогућено безбједно и квалитетно водоснабдијевање за 68,11% становника, може се констатовати да је овај секторски исход⁹ већ остварен и да ће у наредним годинама бити надмашен.

Изградњом рециклажног дворишта створени су основни услови за одвајање и пласман одвојеног отпада на тржиште тако да се може очекивати да се у наредном периоду планирани секторски исход оствари¹⁰. С обзиром да дивље депоније нису чишћене ни саниране и да су предузети тек први кораци ка санацији и рекултивацији депоније Тилић Ада, није могло доћи до смањивања површине земљишта под неправилно одложеном отпадом.

Када је у питању пречишћавање отпадних вода, у току су пројекти изградње пречистача у Табанцима и завршетка канализације у Брањеви. С обзиром да је на канализациону мрежу прикључено 15.814 становника и да се наведени пројекти односе на изградњу пречистача са еквивалентом од 1х1.000, односно изградњу канализационе мреже у дужини од 10,5 km уз изградњу пречистача са еквивалентом од 2х2.500 становника, остваривање последњег секторског исхода¹¹ у наредном периоду је неупитно (процјењује се да ће се омогућити пречишћавање 30% укупно произведених отпадних вода у домаћинствима прикљученим на канализациону мрежу).

Утицај реализованих пројеката из сектора заштите животне средине на остварење секторских циљева и стратешког циља 3. је различит. Резултати пројеката који су реализовани у областима енергетске ефикасности, саобраћаја и управљања отпадом, још увијек се не могу мјерити. Због тога се ниво остварености секторских, а тиме и стратешких¹² исхода за које су везани, може само прогнозировать. Једино је сигурно да је повећана покривеност домаћинства услугама водоснабдијевања за 22,79% и канализације за чак 107,54% у односу на 2016. годину.

5.4. Хоризонтална и вертикална усклађеност и ниво интегрисаности

У извјештајном периоду је завршено, реализован или започет укупно 41 пројекат и/или мјера који доприносе остваривању секторских и стратешких циљева развоја града, као и развојних приоритета Републике Српске и БиХ.

Развој Пословне зоне „Јадар“, Привлачење инвеститора у пословну зону „Инжењеринг“ и додјела подстицаја привредним субјектима су пројекти који доприносе економском, али и друштвеном развоју града. Они одговарају активностима и мјерама предвиђеним Стратегијом запошљавања Републике Српске 2021-2027, Стратегијом развоја малих и средњих предузећа Републике Српске 2021-2027 и приједлогом Стратегије привлачења страних инвестиција у Републику Српску 2021-2027 те Стратегијом развоја локалне самоуправе у Републици Српској 2017-2021.

Подршка подизању вишегодишњих засада воћа, органској производњи воћа и поврћа, унапређењу пластеничке производње поврћа, унапређењу производње млијека, унапређењу производње меса и организовању кластера су вишегодишњи пројекти који доприносе развоју пољопривреде и руралних подручја, а тиме и остваривању Стратегија развоја пољопривреде и руралних подручја Републике Српске 2021-2027.

Пројекат реконструкције постојећег и изградња новог блока ЈЗУ Болница Зворник доприноси унапређењу доступности, побољшању квалитета и повећању обима здравствених услуга не

⁹ До 2022. године омогућено безбједно и квалитетно водоснабдијевање за најмање 60% становништва.

¹⁰ До 2022. године 10% количине прикупљеног чврстог отпада одвојено и пласирано на тржиште.

¹¹ До 2022. године пречишћено 3% укупно произведених отпадних вода у домаћинствима прикљученим на канализациону мрежу.

¹² До 2027. године повећана енергетска ефикасност објеката у власништву Града за 10% у односу на 2016. годину; До 2027. године повећано задовољство становника стањем саобраћајне инфраструктуре за минимално једну оцјену у односу на 2018. годину; До 2027. године смањене количине отпада одложеног на неправилан начин за 10% у односу на 2018. годину.

само на подручју града Зворника, већ регије Бирач. Овај и пројекат доградње амбуланте у Брањеву су у складу са Политиком унапређивања здравља становништва Републике Српске.

Пројекат затварања колективних центара је у директној вези са Стратегијом развоја социјалног становања у граду Зворнику 2020-2030 и Стратегијом развоја социјалног становања Републике Српске 2020-2030.

Пројекат изградње објекта за потребе Градске управе има за циљ да омогући ефикасније и квалитетније пружање услуга грађанима и привредној заједници, све у складу са Стратегијом развоја локалне самоуправе у Републици Српској 2017-2021.

Унапређење материјално-техничких услова у основним школама те изградња, реконструкција и опремање игралишта и затворених терена за лопташке, борилачке и базичне спортове директно доприносе унапређењу квалитета предшколског и основног образовања у складу са Стратегијом развоја образовања у Републици Српској 2016-2021, те развоју спорта. Индиректно утичу на повећање броја запослених, али и на развој туризма јер омогућавају одржавање културно-спортских садржаја који привлаче посјетиоце из других средина.

С њима су у блиској вези пројекти унапређења енергетске ефикасности школских и других јавних објеката који су пренешени у Акциони план одрживог управљања енергијом и прилагођавања климатским промјенама града Зворника који одговара обавезама из Споразума градоначелника за климу и енергију и Утврђеног доприноса БиХ (НДЦ) за период 2020-2030.,.

То је случај и са уређењем обалоутврде корита ријеке Дрине које уз изградњу водоводних и канализационих система одговара Стратегији интегралног управљања водама Републике Српске 2015-2024 и Оквирном планом развоја водопривреде Републике Српске.

Може се закључити да све наведено доприноси усклађеном и просторно уравнотеженом социо-економском развоју локалне заједнице и друштва у цјелини.

5.5. Институционални капацитети Градске управе и сарадња са битним актерима

Послове управљања развојем у претходној години је обављала Служба за јавне набавке, управљање развојем и међународну сарадњу, односно Одсјек за управљање развојем и међународну сарадњу (у даљем тексту: Одсјек).

Одсјек је задужен за активности стратешког планирања, припрему и реализацију развојних пројеката и мјера, праћење и вредновање имплементације Стратегије и извјештавање.

Одсјек има осам запослених - шеф Одсјека, самостални стручни сарадник за анализу и праћење реализације Стратегије и развојних пројеката, самостални стручни сарадник за управљање пројектима, самостални стручни сарадник за одрживи развој и енергетску ефикасност, самостални стручни сарадник за локални економски развој и подршку пословној заједници, самостални стручни сарадник за послове локалног развоја, пројектно планирање и међународну сарадњу-два извршиоца.

Одсјек остварује сарадњу са Кабинетом градоначелника у коме је запослен самостални стручни сарадник за пројектно планирање и промоцију града и осталим организационим јединицама Градске управе у којима је најмање по један службеник задужен за учешће у процесу пројектног и стратешког планирања.

Остали актери из јавног, пословног и цивилног сектора учествују или индиректно доприносе реализацији развојних пројеката и имплементацији Стратегије у складу са својим капацитетима.

На примјер, Филијала ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске у Зворнику, обављајући своје редовне послове који се односе на додјелу подстицаја за запошљавање, значајно је допринијела остваривању секторског циља 1.1. и стратешког циља 1.

Туристичка организација града Зворника и планинарска удружења су кључни партнери у планирању и реализацији активности у сектору туризма, односно на секторском циљу 1.3. и стратешком циљу 1.

ЈЗУ Болница Зворник и ЈЗУ Дом здравља Зворник су радили на пројектима који директно утичу на остваривању секторског циља 2.1. и стратешког циља 2. Такође, Управе основних и средњих школа заједно са Градском управом и уз подршку других институција и организације континуирано раде на остваривању овог секторског и стратешког циља.

У реализацији великих инфраструктурних пројеката Град се ослања на надлежна министарства на ентитетском и државном нивоу и друге органе јавне управе (Министарство за људска права и избјеглице БиХ, Влада Републике Српске, Министарство финансија, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Воде Српске, Фонд за заштиту животне средине енергетску ефикасност Републике Српске, Републички секретаријат за расељена лица и миграције, Федерално министарство расељених особа и избјеглица, Министарство за рад, социјалну политику, расељена лица и избјеглице Кантона Сарајево, Министарство за рад, социјалну политику и повратак Тузланског кантона и др).

Такође, Град Зворник ужива подршку међународних организација као што су УНДП који је подржао пројекат доградње амбуланте у Брањево (секторски циљ 2.1, стратешки циљ 2), ГИЗ који финансира пројекат „Паметни градови-ка дигиталној трансформацији градова у БиХ“ (секторски циљ 2.1, стратешки циљ 2), Инвестициони оквир за Западни балкан чија грант средства прате кредитно задужење код Европске инвестиционе банке у сврху изградње водовода Пилица-Локањ, изградње пречистача у Табанцима (секторски циљ 3.3, стратешки циљ 3), Развојна агенција Републике Чешке која омогућава пренос технологија за изградњу канализационог система у Брањево (секторски циљ 3.3, стратешки циљ 3), итд.

6. КЉУЧНИ МАКРОЕКОНОМСКИ ПОКАЗАТЕЉИ

Према Одлуци о критеријумима за оцјену степена развијености јединца локалне самоуправе у Републици Српској¹³ и Одлуци о степену развијености јединица локане самоуправе у Републици Српској за 2021. годину¹⁴, Град Зворник је развијена јединица локалне самоуправе.

Основни и допунски показатељи њеног развоја представљени су у табелама испод.

Табела 10. Основни показатељи развоја

ОСНОВНИ ИНДИКАТОРИ РАЗВОЈА	Индикатор	2017	2018	2019	2020	2021
Степен развијености	степен	Развијена ЈЛС	Развијена ЈЛС	Развијена ЈЛС	Развијена ЈЛС	Развијена ЈЛС
Становника	број	54.407	54.407	54.407	54.407	54.407
Запослених становника	број	9.160	9.479	9.628	9.531	9.564
	%	16,83	17,42	17,69	17,51	17,58
Незапослених становника	број	4.447	3.982	3.865	4.278	3.894
	%	8,17	7,31	7,10	7,86	7,16
Инвестиције на територији ЈЛС (у стална средства)	износ	46.217.000	47.550.000	43.686.000	28.179.000	
Од тога, у нова стална средства (ако су подаци доступни)	износ	39.989	42.038	31.331	23.846	
Број предузећа на хиљаду становника	омјер	16,06	16,54	21,11	20,65	21,18
Просјечна нето плата у КМ	износ	831	847	898	956	1.004
Број ученика основних и средњих школа на хиљаду становника	број	102	101,41	99,76	96,78	95,81
Социјални трансфери по глави становника	по глави	26,64	28,44	38,10	48,77	47,54
Број љекара на хиљаду становника	омјер	2,11	2,26	2,68	2,33	2,46
Износ реализованих средстава за приоритете из развојне стратегије	износ	-	4.204.918,60	12.367.828,47	17.684.298,82	15.504.422,66

Међу основним показатељима развоја су свакако број запослених и број незапослених становника. У 2021. години је било 9.564 запослених и 3.894 незапослених, док је у 2020. години било 9.531 запослених и 4.278 незапослених. То значи да је ове године дошло до повећања броја запослених за 33 или за 0,3% у односу на претходну годину, а да је број незапослених смањен за 384 или 9% у односу на претходну годину.

То одговара чињеници да је повећан и број предузећа на хиљаду становника за око 0,53%.

¹³ Службени гласник Републике Српске, број 88/19.

¹⁴ Службени гласник Републике Српске, број 94/20.

Истовремено је повећана и просјечна нето плата запослених на 1.004 КМ што је за 5% више него у 2020. години.

Износ реализованих инвестиција за приоритете из Стратегије током 2021. године је смањен због успореног темпа израде пројектно-техничке документације и повлачења обезбјеђених средстава. Очекује се да ће након почетка радова у оквиру великих инфраструктурних пројеката поново доћи до раста и да ће се то пренијети на остале основне и допунске показатеље развоја у наредном периоду.

Табела 11. Допунски показатељи развоја

ДОПУНСКИ ИНДИКАТОРИ РАЗВОЈА	Индикатор	2017	2018	2019	2020	2021
Удио реализованих капиталних инвестиција у буџету ЈЛС	%	11,77	22,38	24,60	19,00	23,85
Пољопривредних газдинстава на хиљаду становника	омјер	10,58	11,93	12,93	20,89	5,94
Здравствено осигураних лица у односу на укупно становништво	број	29.364	29.709	38.187	38.033	38.499
Број активних чланова у институцијама културе	број	2.512	2.406	2.346	1.303	1.282
Број активних чланова у спортским институцијама	број	2.864	2.514	1.936	2.561	2.778
Покривеност домаћинстава са приступом контролисаној води за пиће	%	55	58	62,87	65	66,60
Покривеност домаћинстава одвозом чврстог отпада	%	75	82	60	60	65,26
Број насељених мјеста са минимумом асфалтиране путне комуникације	број	7	5	3	2	2
Број домаћинстава без приступа електричној енергији	број	80	70	50	45	40
Просјечна измјерена вриједност CO ₂ ug/m ³	тона	0.8	0.8	0.8	0.8	0,8

Удио реализованих капиталних инвестиција у буџету града Зворника је са 19,00% у 2020. години повећан на 23,85% што значи да је скоро достигнут ниво из 2019. године.

Број пољопривредних газдинстава на хиљаду становника 2021. године износио је 5,94. Примјетна је драстична разлика у односу на 2020. годину. То је резултат тога што се од 2021. године рачуна само на домаћинства која су обновила регистрацију, а на сва домаћинства која су прошла кроз евиденције АПИФ-а, као што је раније био случај.

Број здравствено осигураних лица је благо повећан. Исти је случај са процентом домаћинстава која су покривена услугом водоснабдијевања и процентом домаћинстава која су покривена услугом одвоза отпада.

Истовремено је дошло до смањења број активних чланова у установама културе, али и повећања броја активних чланова у спортским установама и клубовима који се баве различитим дисциплинама и учествују на такмичењима свих рангова.

Константно се смањује број домаћинстава без приступа електричној енергији кроз пројекте електрификације.

Број насељених мјеста са минимумом асфалтне путне комуникације је остао исти. Ту се ради о неразвијеним рубним насељеним мјестима са изузетно малим бројем становника.

7. ЗАКЉУЧЦИ И ПРЕПОРУКЕ

Може се рећи да је реализација пројеката из Плана имплементације у 2021. години врло добра.

На то указује чињеница да је током 2021. године рађено на реализацији 41 или 73,21% пројеката обухваћених Планом имплементације. Они чине 90,53% до сада завршених и дјелимично реализованих пројеката из Стратегије¹⁵.

Финансијска реализација Плана имплементације у 2021. години је на средњем нивоу – реализовано је 15.504.422,66 КМ или 56,78% планираних средстава.

Међутим, треба имати у виду да тих 15.504.422,66 КМ чини 43,93% средстава утрошених за претходне три године реализације Стратегије (35.295.253,32 КМ)¹⁶, односно 30,52% средстава утрошених за све четири године реализације Стратегије (50.799.675,98 КМ).

¹⁵ До сада има укупно 53 завршених и дјелимично реализованих пројеката. Они чине 74,56% свих пројеката који су обухваћени Стратегијом.

¹⁶ Током 2018. је утрошено 5.243.126,03 КМ, 2019. године 12.367.828,47 КМ и 2020. године 17.684.298,82 КМ.

Током 2021. године из буџета је издвојено 1.661.475,57 КМ или 10,72%, а из вањских извора је обезбјеђено 13.842.947,09 КМ или 89,28% реализованих средства. С обзиром на ограниченост буџетских средстава и доступност вањских средстава, овакво стање се може оцјенити као изузетно повољно и у наредном периоду се треба одржати.

Ако се посматра остварење секторских циљева, може се констатовати да су неки остварени и да су на добром путу да буду остварени. То се прије свега односи на циљеве из економског сектора, потом на циљеве из сектора друштвеног развоја и на крају на циљеве из сектора заштите животне средине. На први поглед се то можда не чини тако, али треба имати у виду да су 2021. године реализовани или започети вишегодишњи пројекти чији резултати ће већ у 2022. и у наредним годинама дати значајан допринос остваривању свих секторских, а тиме и стратешких циљева развоја.

У домену запажања о квалитету управљања развојем, битно је нагласити следеће:

- План имплементације за период 2021-2023. година је припремљен у складу са Календаром за праћење реализације Стратегије,
- План имплементације за период 2021-2023. година представља наставак Плана имплементације 2020-2022. година,
- План имплементације за период 2021-2023. година је у складу са Планом капиталних инвестиција 2021-2023,
- Планови рада и извјештаји о раду одјељења и служби Градске управе за 2021. годину су у складу са Планом имплементације за период 2021-2023. година.

У наредном периоду посебну пажњу је потребно посветити:

- наставку сарадње свих актера (унутрашњих организационих јединица Градске управе, јавних установа, пословног и цивилног сектора) у процесима планирања, реализације, праћења и евалуације развојних пројеката, односно секторских и стратешких циљева.
- планирању и реализацији пројеката и мјера који стимулишу привредни развој, као што су пројекти развоја пословних зона,
- планирању и реализацији пројеката и мјера из области туризма у складу са туристичким трендовима како би Зворник постао туристичка дестинација и био конкурентан на туристичком тржишту,
- планирању и реализацији пројеката и мјера из области здравства, образовања, културе, спорта и јавне управе – с обзиром да се већином ради о вишегодишњим пројектима и мјерама у које су укључене друге институције и организације, јачање сарадње и комуникације са њима те успостављање система праћења реализације пројеката и мјера је од кључног значаја за праћење и извјештавање о реализацији секторских и стратешких циљева,
- планирању и реализацији планираних те укључивању нових пројеката и мјера у сектор заштите животне средине - јасно је да неки индикатори нису добро постављени и да је реализација кључних пројеката успорена,
- квалитетној и благовременој припреми пројектних приједлога који би се могли финансирати из вањских извора - у условима недостатка буџетских средстава за финансирање комплексних пројеката, неопходно је урадити све што је потребно како би се привукла вањска средства, односно извршити анализу расположивих фондова, као и правовремену и квалитетну припрему документације која представља основ за подношење пројектних приједлога (студије изводљивости, елаборати, техничка документација и сл).

Обрађивач:

Служба за јавне набавке, управљање развојем и међународну сарадњу,
Одсјек за управљање развојем и међународну сарадњу

Начелник Службе

Милош Томић

Број: 02-052-1-545/17

Датум: 15.06.2022.